Aritmetikai operátorok

Matematikából ezeket műveleti jelek néven ismerjük.

- +, -, *, /, zárójelek
- Van még a %, ezt nem ismerjük: két egész szám osztásának maradékát adja meg: 5 % 2 eredménye 1.
- Logikus lenne, hogy a hatványozás a ^ jel legyen. Javában nem az (hanem egy olyan operátor, ami a szám bitjeivel végez el egy műveletet (kizáró vagy nem kell tudni)).
- Lényegük, hogy két szám között végeznek műveletet, eredményük szintén egy szám.
- Ha egy vagy több operátorból és literálisból vagy változóból összepakolunk egy sort, azt kifejezésnek (expression) nevezzük. Minden kifejezésnek van értéke és típusa.

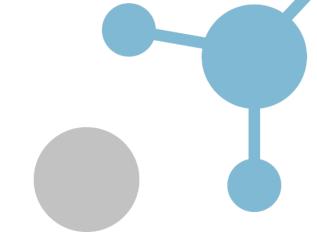
Milyen szám lesz az eredmény?

- ha a két szám egyforma típusú (pl. mindkettő int), akkor az eredmény is azonos típusú lesz (tehát int).
- ha a két szám különböző, akkor a művelet elvégzése előtt a kisebb (byte, short, int, long, float, double sorrendben növekednek) értéket a bővebb típusára konvertálja, automatikusan (ezt hívjuk bővítésnek, programozósan automatikus vagy implicit típuskonverziónak, automatic or implicit type conversion, type cast).
  - szorgalmiként megnézheted, hogy bármelyik számot is veszed a kisebb típusból (pl. int), az beletehető a nagyobba (pl. double).
- Pl. 2 + 3.0 → 2.0 + 3.0 (a 2 egész literált "gondolatban" 2.0 double literállá konvertálja) → 5.0 (az eredmény double).

Példák

- 2 + 3 eredménye 5. Mivel a 2 is és a 3 is int, ezért az eredmény is int.
- 6 * 7 eredménye 42. Az előbbiek értelmében ő is int.
- 2 + 6 * 7 itt először elvégezzük a szorzást (általános iskolából talán még emlékszünk, hogy először a szorzást kell elvégezni), majd az összeadást. Az eredménye: 44. Mivel int értékek vettek részt a műveletben, az eredmény típusa is int.
- (2 + 6) * 7 eredmény 56 előbb a zárójelben lévőt végezzük el, majd a szorzást.
- 2 + 3.0 eredmény 5.0, mivel az egyik típusa int, a másiké double, az eredmény a double (mert a double szélesebb az int-nél).
- 5.1 * ((2 + 3) / 2.2) eredmény kb. 11,590909... nincs "kapcsos-" és "szögletes" zárójel, csak "kerek" zárójel van. Először a 2+3-at végzi el, a részeredmény 5, ami int. Ezt elosztja 2.2-vel, így előbb az 5 egészből 5.0 tört lesz, az osztás után pedig 2.2727..., ami már double. Ezt utána szorozzuk 5.1-gyel, és így kapjuk

meg a végeredményt.

Probléma az osztással

Különbség van aközött, ha két egész számot osztunk el egymással, vagy ha két törtet.

- 7.0 / 3.0 két double literál, eredménye az, amit a matekban megszoktunk: 2,33333... (double-ként)
- 7 / 3 két egész literál, eredménye 2, azaz a matematikai eredmény, **lefelé kerekítve**. (int-ként)
- Az osztási maradékot is megkaphatjuk: 7 % 3 eredménye 1.

Ugyanez a jelenség fennáll, ha nem literálok, hanem változók szerepelnek egyik vagy másik oldalon.

```
int a = 7;
int b = 3;
int c = a / b; // c értéke 2 lesz!
```

Ilyenkor persze kézenfekvő, de mi van ezzel a kifejezéssel?

```
3 / 4 * 10.1
```

Zsebszámolóval 7,575 jön ki. Javában pedig 0 lesz az eredmény, hiszen 3 / 4 az 0!

Ezt a dolgot a programozást tanulók túlnyomó többsége legalább egyszer elszúrja, még akkor is, ha én a fejemen pörgök, úgy próbálom átadni az infót... ② Hátha Te majd odafigyelsz... ②

Az értékadás értéke

A C stílusú nyelvekben, amilyen a Java is, az = is egy operátor.

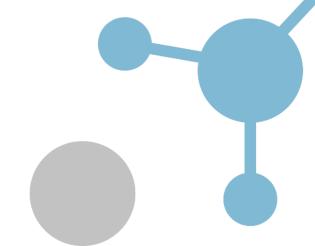
Ez azt jelenti, hogy ennek a műveletnek is van értéke. Míg a 2 + 2 kifejezés értéke a 4, addig pl. az a = 5 értéke az 5. És *mellesleg* az a változó felveszi az 5 értéket.

Az értékadás művelet (operátor) értéke mindig az értékül adott érték. Ha c=2+4 a kifejezés, akkor előbb végrehajtódik a 2+4, ami 6, majd ez értékül adódik a c változónak, és a kifejezés értéke is 6 lesz, amit kiírhatunk pl. a képernyőre, vagy egy harmadik változónak értékül adhatunk: System.out.println(c=3); a képernyőre a 3 értéket fogja nyomtatni.

Ebből következik, hogy az értékadást is lehet láncolni:

$$a = b = 6;$$

Először végrehajtódik a b = 6, aminek az értéke 6, a következő lépésben az a = 6 hajtódik végre.

Kérdések

A fenti szabály (Probléma az osztással) általánosan vonatkozik az egész és a valós típusú változok mindegyikére? Tehát a long, short, byte viselkedése mint az int → 7 / 3 = 2 és a float eredménye 2.333333?

Így van, jól érted. Megj. a kisebb egész típusú változókból int-et készít általában a művelet végrehajtásakor.

